

**A KÚRIA
Önkormányzati Tanácsának**

h a t á r o z a t a

Az ügy száma: Köf.5.028/2024/3.

A tanács tagja: Dr. Kalas Tibor bíró a tanács elnöke, Dr. Demjén Péter előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt bíró, Dobó Viola előadó bíró, Dr. Hajnal Péter bíró

Az indítványozó: Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal (4024 Debrecen, Piac utca 54.)

Az indítványozó képviselője: Dr. Fazakasné Dr. Veszprémy Anna Mária jogtanácsos

Az érintett önkormányzat: Balmazújváros Város Önkormányzata (4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.)

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Balmazújváros Város Önkormányzata polgármesterének a 2023. évi költségvetésről szóló 6/2023. (V.3.) önkormányzati rendelete módosításáról szóló 2/2024. (VI.10.) határozata hatályon kívül helyezéséről szóló 28/2024. (VI.10.) PM határozata más jogszabályba ütközik, ezért azt a kihirdetése napjára visszamenőleges hatállyal, 2024. június 10. napjával megsemmisíti;
- elrendeli határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben;
- elrendeli, hogy határozatát – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon az érintett önkormányzat is tegye közzé.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

- [1] Balmazújváros Város Önkormányzata Képviselő-testületének (a továbbiakban: önkormányzat) két ülése került összehívásra 2024. június 26. és 28. napjára. A rendelkezésére álló dokumentumok szerint 2024. június 26. napján 10.00 órára a polgármester, míg a 2024. június 28. napján 12.00 órára az alpolgármester hívta össze a testületi üléseket. A meghívók nem tartalmazták az önkormányzat 2023. évi költségvetéséről szóló 6/2023. (V. 03.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 2/2024. (VI.10.) számú határozattal (a

Köf.5.028/2024/3.

továbbiakban: 2/2024-es határozat), sem a 2023-as költségvetés módosításával kapcsolatos napirendi pontot.

- [2] A Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: indítványozó) HB/11-TÖRV/00560-2/2024. ügyiratszámom kelt levelében tájékoztatást kért az önkormányzattól, hogy Balmazújváros Város Önkormányzata Képviselő-testülete tartott-e ülést 2024. június 26. és 28. napján. Továbbá tájékoztatást kért arról, hogy az üléseket ki, mikor hívta össze, ki nyitotta meg és vezette, határozatképesek voltak-e az ülések, amennyiben nem, mikor, milyen okból váltak határozatképtelenné, valamint ki zárta be az üléseket és mikor.
- [3] A Balmazújvárosi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője (a továbbiakban: jegyző) a BAL/8529-3/2024. iktatószámú válaszlevelében azt a tájékoztatást adta az indítványozó számára, hogy a képviselő-testület nem tartott ülést 2024. június 26. és 28. napján. Az üléseket nem nyitotta meg senki és nem vezette senki. Az ülések nem voltak határozatképesek, mert azokon a megválasztott képviselők több mint fele nem jelent meg. Az ülések előtt 6 képviselő volt jelen az ülésteremben, akik a szavazógépbe is bejelentkeztek. A jelenléti íveket 6 képviselő írta alá, az üléseket nem zárta be senki, mivel nem volt ülés. Egyúttal hivatkozott arra is, hogy mivel nem volt testületi ülés, így arról nem kell testületi jegyzőkönyvet készíteni. A jegyző továbbá tájékoztatta az indítványozót, hogy a polgármester Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont alapján fogadta el – többek között – a 2/2024-es határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 28/2024. (VI.10.) PM határozatot (a továbbiakban: Határozat).
- [4] Ezzel összefüggésben az önkormányzat jegyzője az indítványozó HB/11-TÖRV/00467-19/2024. ügyiratszámú tájékoztatást kérő levelére küldött BAL/4634-15/2024 iktatószámú válaszlevelében arról tájékoztatta a kormányhivatalt, hogy a 28/2024-es határozatot a polgármester 2024. július 1. napján fogadta el, míg az önkormányzat jogi képviselője Kúriának írott beadványa szerint a polgármester a 2/2024. (VI.10.) határozatot 2024. június 11. napján vonta vissza.
- [5] Az indítványozó 2024. július 17. napján HB/11-TÖRV/00581-1/2024. ügyiratszámom az Mötv. 134. § (1) bekezdése alapján törvényességi felhívást bocsátott ki a képviselő-testületnek címezve. Ebben megállapította, hogy a Határozat elfogadásához kapcsolódó döntéshozatali eljárás nem felelt meg a magasabb jogszabályokban előírt feltételeknek. A jogszabálysértés megszüntetésének határidejét 2024. augusztus 2. napjában állapította meg.
- [6] A polgármester a BAL/9624-2/2024. iktatószámú válaszlevelében arról tájékoztatta az indítványozót, hogy a törvényességi felhívást 2024. július 29. napján a képviselő-testület elé beterjesztette, ugyanakkor azzal a testület a 153/2024. (VII.29.) számú határozata szerint nem értett egyet.
- [7] Mivel a törvényességi felhívás nem vezetett eredményre, az indítványozó az Mötv. 132. § (1) bekezdés d) pontja és 139. §-a alapján a Debreceni Törvényszékhez (a továbbiakban: Törvényszék) fordult és keresetlevelében kérte a Határozat megsemmisítését azzal az indokkal, hogy elfogadásának módja jogszabályba ütközik.
- [8] A Törvényszék 9.K.701.267/2024/2. számú végzésében kifejtett álláspontja szerint a polgármester által hozott és keresettel támadott határozat tartalma szerint helyi önkormányzati rendeletnek minősül, ezért a más jogszabályba történő ütközése vizsgálatára a Kúria

Köf.5.028/2024/3.

rendelkezik hatáskörrel. A Törvényszék a fenti számú végzésével a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 14. § (1) bekezdése, 47. §-a alapján rendelkezett a keresetlevél (indítvány) hatáskörrel rendelkező bírósághoz, azaz a Kúriához történő áttételéről.

A kormányhivatal indítványa és az Önkormányzat védirata

- [9] Az indítványozó jogi álláspontja szerint az Határozat közjogi érvénytelenségben szenved, mivel a polgármester a helyi jogalkotási eljárás több, az Alaptörvényben és az Mötv.-ben lefektetett alapvető szabályát is megsértette. Az indítvány szerint különösen az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, az Mötv. 2. § (1)-(2) bekezdése, 3. § (1) és (4) bekezdése, 9. §-a, 32. § (2) bekezdés i) pontja által nevesített elvek és garanciális szabályok sérültek a Határozat elfogadása során.
- [10] Az indítványozó kiemelte, hogy a közhatalom, ezen belül a helyi közhatalom gyakorlásának nyilvánossága a demokratikus működés alapja, a jogállami működés egyik sarkalatos pontja. Az Alkotmánybíróság 18/2008. (III. 12.) AB határozatára hivatkozva idézte a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének fontosságát. Eszerint sem mást, sem többet nem tehet a jogalany, mint ami a jog rendeltetéséből következik. A rendeltetésével ily módon össze nem függő (de egyébként formailag jogszerű) joggyakorlat a törvény erejénél fogva jogellenesnek minősül. Kiemelte, hogy az Mötv. a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét a törvényi alapvető szintjére emelte. A jogok gyakorlásának törvényi garanciái kifejezésre juttatják azt is, hogy a jogok gyakorlása egyben kötelezettség is.
- [11] Az indítványozó szerint nem rendeltetésszerű az a polgármesteri eljárás és döntéshozatal, amelynek célja nem a képviselő-testületi működés támogatása, hanem azzal ellentétesen az egyszemélyi döntésre törekvés. A képviselő-testület működésének akadályozása az Mötv. szerinti „a helyi közügyek demokratikus intézésében” megnyilvánuló közakarat sérelmére vezet.
- [12] Kiemelte, hogy a jegyző és a polgármester válaszelei ellentmondásosak, álláspontjuk szerint az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont szerinti feltétel teljesült a két ülés összehívásával és azzal, hogy az ülések határozatképtelenek voltak. Azonban a jegyzői válaszevel kiemeli, hogy nem volt képviselő-testületi ülés 2024. június 26. és 28. napján.
- [13] Az indítványozó álláspontja szerint az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pontja feltételezi a képviselő-testületi ülés létét, nem elegendő a meghívó az ülésre, ahhoz szükség van az ülésnek a képviselő-testületi ülés vezetésére feljogosított személy általi megnyitására, az esetleges határozatképtelenség megállapítására, továbbá az ülésről készült jegyzőkönyv meglétére. Téves az önkormányzat álláspontja, amely szerint a képviselő-testületi ülések összehívásával és azok határozatképtelensége miatt megnyílt annak lehetősége, hogy a polgármester az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a képviselő-testület feladat és hatáskörében elfogadhassa az ülésekhez készített előterjesztésekben szereplő döntési javaslatokat a képviselő-testület helyett.
- [14] Az indítvány idézte, hogy az Mötv. 146/L. §-ához fűzött indokolás szerint az Mötv. 146/L. §-a a 2024. június 9. és 2024. október 1. közötti időszakra vonatkozóan szükséges átmeneti rendelkezéseket tartalmazza, amelyek kellő jogi szabályozás kialakításával lehetőséget biztosítanak arra, hogy a szükséges önkormányzati döntések a működésképtelen, határozatképtelen képviselő-testület helyett meghozatalra kerüljenek.

- [15] Hivatkozott az Mötv. 45. §-ára, mely alapján a képviselő-testület ülését a polgármester hívja össze és vezeti. A Balmazújváros Város Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 16/2010. (XI.25.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) 4. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület ülését a polgármester, akadályoztatása esetén az alpolgármester hívja össze és vezeti, míg a 4. § (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy a polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, illetve tartós akadályoztatásuk esetére a képviselő-testület (munkaterv szerinti, illetőleg rendkívüli) üléseit a Pénzügyi és Jogi Bizottság elnöke hívja össze és vezeti. A 2024. június 26. és 28. napjára összehívott rendkívüli üléseken a polgármester, az alpolgármester, valamint az SZMSZ 4. §-a szerinti bizottsági elnök az Mötv. 32. § (2) bekezdés i) pontja szerinti jelenléti, az Mötv. 45. § és 65. §-a szerinti ülésvezetési és az Mötv. 66. §-a szerinti képviselő-testületi tagságából fakadó kötelezettségének teljesítését annak rendeltetésével ellentétesen elmulasztotta.
- [16] Az indítványozó álláspontja szerint az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja feltételezi a képviselő-testületi ülés létét, nem elegendő a meghívó az ülésre, ahhoz szükség van az ülésnek a képviselő-testületi ülés vezetésére feljogosított személy általi megnyitására, az esetleges határozatképtelenség megállapítására, továbbá az ülésről készült jegyzőkönyv meglétére. Az ellentmondásos nyilatkozatok és a kormányhivatal rendelkezésére álló dokumentumok alapján nem igazolható, hogy 2024. június 26. és 28. napján sor került-e képviselő-testületi ülés megtartására, ezért nem állt fenn az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés ba) pontja szerinti feltétel.
- [17] Az indítványozó hivatkozott arra is, hogy – mivel a képviselő-testület 2024. június 26. napján 10.00 órára és 2024. június 28. napján 12.00 órára szóló meghívói nem tartalmaztak a 2/2024. (VI.10.) számú határozattal, sem a 2023-as költségvetéssel kapcsolatos napirendi pontot – így ezen kérdésekben a képviselő-testület nem is dönthetett volna jogszerűen ezeken az üléseken.
- [18] Előadta továbbá, hogy a 28/2024. (VI.10.) határozat azon okból is jogszabálysértő, hogy elfogadásának, közzétételének napja nem állapítható meg egyértelműen a fentiekben hivatkozott, egymással ellentétes nyilatkozat és válaszlevelek (2024. 06. 11. és 07. 01.), továbbá a határozat megjelölése (2024. VI. 10.) alapján, amely ellentétes a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 15. § (1) bekezdés e) pontjával és 19. §-ával, amelyek szerint a határozat megjelölése annak közzétételi dátumát tartalmazza, amely jelen esetben értelemszerűen nem történhetett az elfogadásához – 2024. július 1. napja – képest visszamenőleg, azaz a határozatban megjelölt 2024. VI. 10. napon.
- [19] Az Önkormányzati Tanács a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 140. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján az érintett önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.

- [20] Az önkormányzat nem terjesztett elő védiratot.

Az Önkormányzati Tanács döntésének indokai

- [21] Az indítvány megalapozott.

I.

Köf.5.028/2024/3.

- [22] A Kúria elsőként a hatáskörének fennállását vizsgálta meg.
- [23] A Törvényszék a hatáskörének hiányát azzal az indokolással állapította meg, hogy a keresettel támadott Határozat tartalma szerint helyi önkormányzati rendeletnek minősül, mert a polgármester költségvetést érintő kérdésben rendelkezett, ezért más jogszabályba történő ütközése vizsgálatára a Kúria rendelkezik hatáskörrel.
- [24] A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény (Hatásköri törvény) 138. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a képviselőtestület gazdálkodási feladata és hatásköre megalkotni a helyi önkormányzat költségvetéséről szóló rendeletet, illetve az ahhoz kapcsolódó egyéb rendeleteket.
- [25] Az Mötv. 111. § (2) és (3) bekezdése kifejti, hogy a helyi önkormányzat gazdálkodásának alapja az éves költségvetése. A (2) bekezdés szerinti feladatok ellátásának forrásait és kiadásait a helyi önkormányzat egységes költségvetési rendelete elkülönítetten tartalmazza.
- [26] A helyi önkormányzat a költségvetéséről rendeletalkotás útján dönthet, illetve egyidejűleg a költségvetési rendelet megalkotása a települési önkormányzat számára jogszabályból eredő kötelezettség (Köm.5012/2024/3. Köm.5.013/2024/4.). A költségvetés elfogadásáról, illetőleg végrehajtásáról szóló önkormányzati rendeletet szintén csak önkormányzati rendelet megalkotása útján lehet hatályon kívül helyezni.
- [27] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy a 2/2024-es határozat tárgya az önkormányzat költségvetésének módosítása, ebből következően az azt hatályon kívül helyező Határozat is az önkormányzat költségvetését érinti, azaz a fentiek szerint rendeletalkotási tárgykörnek minősül.
- [28] A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 24. § (1) bekezdés f) pontja alapján a Kúria dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről, a h) pont szerint eljár továbbá a hatáskörébe tartozó egyéb ügyekben.
- [29] Mindezek alapján a Kp. 12. § (3) bekezdés b) pontja alapján és a 139. §-ában foglaltakra figyelemmel jelen ügyben a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította a hatáskörét.

II.

- [30] A Kúria Önkormányzati Tanácsának ezt követően az indítványban foglaltak alapján abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az az indítvánnyal támadott Határozat megalkotására a hatályos jogszabályok betartása mellett került-e sor.
- [31] A Kúria Önkormányzati Tanácsa előre bocsátja, hogy a Köf. 5024/2024/5. számú határozatában hasonló tényállás mellett állást foglalt, melytől jelen ügyben nem kíván eltérni, ezért az alábbiak szerint döntött.
- [32] A Kúria Önkormányzati Tanácsának a Köf.5.031/2012/11. számú határozata óta követett gyakorlata szerint az önkormányzati rendeletek absztrakt törvényességi vizsgálata során az önkormányzati rendeletet mindig a hatályos törvényekhez és a hatályos más jogszabályokhoz kell mérni. Ugyanakkor az önkormányzati rendeletet a megalkotásakor hatályos magasabb

Köf.5.028/2024/3.

jogszabályhoz kell mérni, ha rendeletalkotási szabályok megsértése az ügy tárgya (Köf.5.011/2022/4., Köf.5.010/2022/5., Köf.5.007/2024/4. számú határozatok).

- [33] Az Mötv. 2024. június 9-től hatályos 146/L. §-a a következő rendelkezést tartalmazza:
(1) A 2024. június 9. és 2024. október 1. közötti időszakban a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, vármegyei közgyűlésnek (a továbbiakban együtt: képviselő-testület) feladat- és hatásköreit a polgármester, főpolgármester, vármegyei közgyűlés elnöke (a továbbiakban együtt: polgármester) gyakorolja, ha
a) a megválasztott önkormányzati képviselők száma a képviselő-testület működéséhez szükséges létszám alá csökken, vagy
b) a képviselő-testület két egymást követő alkalommal, illetve a 135. § (2) bekezdése alapján összehívott ülése
ba) határozatképtelen, vagy
bb) határozatképes, de a napirendre tűzött kérdésekben nem dönt.
- [34] Az átmeneti rendelkezések értelmében a polgármester speciális jogalkotási hatáskörét többek között két egymást követő határozatképtelen testületi ülés alapozhatja meg, melyre az indítványozó szerint nem került sor. Elsőként tehát a Kúria Önkormányzati Tanácsa azt vizsgálta, hogy eljárásjogi szempontból – a két egymást követő határozatképtelen testületi ülésre hivatkozással – megnyílt-e a polgármester rendeletalkotási joga, vagy sem, azaz ebből kifolyólag a Határozat szenvedhet-e közjogi érvénytelenségben.
- [35] Az Alkotmánybíróság már ítélezési gyakorlatának kezdetén leszögezte, hogy „Csak a formalizált eljárás szabályainak a betartásával keletkezhet érvényes jogszabály” [11/1992. (III.5.) AB határozat]. Ha a jogalkotás során a jogalkotási eljárás garanciális szabályai sérülnek, akkor ez az adott jogszabály közjogi érvénytelenségét vonja maga után [29/1997. (IV.29.) AB határozat, amit az Alaptörvény hatálybalépése után megerősítette pl. a 8/2017. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás 48. pontja és a 22/2018. (XI. 20.) AB határozat, Indokolás 83. pontja]. Az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatát megerősítve megállapította, hogy a jogszabályalkotás garanciális szabályainak a megsértése a jogszabály megsemmisítését eredményezi [Lásd pl. a 63/2003. (XII. 15.) AB határozatot, illetve a 45/2012. (XII. 29.) AB határozatot és a 6/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás 77. pontját].
- [36] A Kúria Önkormányzati Tanácsa – az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatának megfelelően – már az ítélezése kezdetén, a Köf.5.045/2012/5. számú határozatában rámutatott, hogy az önkormányzati rendeletalkotás garanciális szabályait törvények tartalmazzák, de adott esetben garanciális rendelkezéseket tartalmazhat az adott önkormányzat által saját maga eljárására nézve – a törvény keretei között – meghatározott helyi szabályozás is. Az eljárási szabályok betartása és az eljárási garanciák érvényesülése a rendeletalkotási eljárás kiszámíthatóságának, ésszerű rendben történő lefolytatásának is lényeges feltétele. Részei ennek a képviselő-testületi ülések összehívásának, a lakosság tájékoztatásának, a napirendi javaslatok megfelelő továbbításának, az ülések vezetésének és nyilvánosságának szabályai, csakúgy, mint a megfelelő szavazataránnyal elfogadott rendelet jogszabályokban meghatározottak szerinti kihirdetése. A rendeletalkotási eljárás garanciális szabályainak sérelme az ott elfogadott rendelet közjogi érvénytelenségét vonja maga után. (Köf.5.046/2016/8., Köf.5.024/2023/7. Köf.5.013/2013/7., Köf.5.030/2023/3. számú határozatok).
- [37] A jelen ügyben az Mötv. 146/L. § (1) bekezdés b) pontja szerinti döntéshozatal előfeltételének (két egymást követő határozatképtelen testületi ülés) teljesülése a vitatott. A jegyző az

Köf.5.028/2024/3.

indítványozó e tárgyú megkeresésére akként nyilatkozott, hogy a képviselő-testület 2024. június 26-án és június 28-án nem tartott ülést, ezért jegyzőkönyvek sem készültek róla. Ennek igazolására feljegyzéseket is csatolt a válasziratához.

- [38] A Kúria a Köf.5.026/2019/9. számú határozata alapján hangsúlyozza, hogy a jegyző nem pusztán munkavállalója az önkormányzatnak, akinek nyilatkozatát a polgármester által aláírt jegyzőkönyv felülírja, hanem az önkormányzat (egyik) vezető tisztségviselője, a polgármesteri hivatal vezetője, egyúttal a törvényes működés kontrollját gyakorló köztisztviselő. Éppen ezért létszerűtlen az, hogy a jegyző ne lenne tisztában a testületi ülés – melyen maga is részt vesz és ott a törvényes működést figyelemmel kíséri – megtartásának körülményeivel.
- [39] Az Mötv. 45. §-a alapján a képviselő-testület ülését a polgármester hívja össze és vezeti, akadályoztatása esetén e hatáskörét az alpolgármester gyakorolja. A polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, a tartós akadályoztatásuk esetére a szervezeti és működési szabályzat rendelkezik a képviselő-testület összehívásának, vezetésének a módjáról. Balmazújváros Város Önkormányzat Képviselő-testülete SZMSZ-ének 4. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület ülését a polgármester, akadályoztatása esetén az alpolgármester hívja össze és vezeti. A 4. § (2) bekezdése alapján a polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, illetve tartós akadályoztatásuk esetére a Képviselő-testület (munkaterv szerinti, illetőleg rendkívüli) üléseit a Pénzügyi és Jogi Bizottság elnöke hívja össze és vezeti.
- [40] A Mötv. 65. §-a értelmében a képviselő-testület elnöke a polgármester, de a 66. §-a alapján egyben tagja is a képviselő-testületnek, a képviselő-testület határozatképessége, döntéshozatala, működése szempontjából önkormányzati képviselőnek tekintendő. Az Mötv. 32. § (2) bekezdés i) pontja pedig úgy rendelkezik, hogy az önkormányzati képviselő köteles a testületi üléseken megjelenni, a képviselő-testület munkájában és döntéshozatali eljárásában részt venni. Mindezek alapján jól látható, hogy a polgármester és a képviselők nem csak jogosultak a képviselő-testület munkájában részt venni, hanem az Mötv. kötelezettséget is terhel rájuk, mely nem ruházható át.
- [41] Az Mötv. 9. §-a szerint az Mötv.-ben meghatározott jogokat jóhiszeműen, a kölcsönös együttműködés elvét figyelembe véve, a társadalmi rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni. Másfelől a működőképesség érdekében kiegészítő szabályokkal rendezi az Mötv. a testületi ülések összehívását és vezetését.
- [42] Az Mötv. szabályozása alapján a polgármesternek joga és egyben kötelezettsége is a képviselő-testület ülésének összehívása és vezetése. A Kúria Önkormányzati Tanácsa kiemeli, hogy az ülés vezetésének jogosítványa számos részjogosítványt foglal magába (lásd például Köf.5.033/2020/4., Köf.5.030/2023/3. számú döntéseket), így például az ülés megnyitásának jogát, a szó megadásának és megtagadásának jogát, az ülés elnapolásáról, berekesztéséről való döntéshozatalt.
- [43] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy a testületi ülések összehívása a vitatott időpontokban – 2024. június 26. és 28-ára – kétségtelenül megtörtént, az egyik esetben a polgármester, másik esetben az alpolgármester részéről, ugyanakkor azon – bár a Mötv. szabályai szerint kötelesek részt venni – a jelenléti ív szerint nem jelentek meg, s az adott időpontban nem volt jelen olyan képviselő, aki az SZMSZ 4. §-a szerinti eljárásjogi szabályoknak megfelelően az ülést megnyithatta, levezethette és berekeszthette volna.

Köf.5.028/2024/3.

Márpedig úgy tűnik, hogy mindkét esetben lett volna olyan személy, aki ezt megtehetette volna, de az önkormányzat nem hivatkozott a jogosult(ak) akadályozottságára. Mindezek alapján a kérdéses időpontban nem lehet szó testületi-ülésről, ekként annak határozatképessége sem vizsgálható.

- [44] Figyelemmel arra, hogy az Határozat meghozatala előtt nem volt két egymást követő határozatképtelen testületi ülés, amely az Mötv. 146/L. §-a alapján a polgármester számára rendeletalkotási hatáskört teremtett volna, ezért a Határozat meghozatalának eljárásjogi keretei nem álltak fent.
- [45] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a fentiek szerint megállapította, hogy megvalósult az indítvány szerinti Mötv. 146/L. §-ába ütköző eljárás, ami a polgármester által szabálytalanul megalkotott Határozat közjogi érvénytelenségét vonja maga után, ezért a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogszabálysértő önkormányzati rendelkezések megsemmisítéséről rendelkezett. (Köf.5.005/2019/5., Köf.5.045/2021/4.)
- [46] Mindezekre tekintettel a Kúria Önkormányzati Tanácsa nem vizsgálta az indítványozó által felvetett további jogsértéseket.
- [47] Jelen esetben a Kp. 146. § (4) bekezdése által lehetővé tett „ex nunc” hatályú megsemmisítés főszabályától való eltérés feltétele a Határozat közjogi érvénytelensége miatt fennáll. A jogállamiság integráns részét képező jogbiztonság sérelmét a Kúria Önkormányzati Tanácsa a jogsértés súlyára és körülményeire figyelemmel a támadott önkormányzati rendelkezések vonatkozásában megállapította, ezért azokat „ex tunc”, azaz a kihirdetése napjára visszamenőleges hatállyal, 2024. június 10. napjával semmisítette meg.

A döntés elvi tartalma

- [48] *Az eljárási szabályok betartása és az eljárási garanciák érvényesülése a helyi rendeletalkotási eljárás kiszámíthatóságának, ésszerű rendben történő lefolytatásának lényeges feltétele, melynek az Mötv. 146/L. §-a alkalmazása során is érvényesülnie kell.*

Záró rész

- [49] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, a jogkövetkezményeket a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 146. § (4) bekezdése alapján állapította meg.
- [50] A Magyar Közlönyben történő közzététel a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.
- [51] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.
- [52] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. december 10.

Dr. Kalas Tibor bíró s.k. a tanács elnöke

Dr. Demjén Péter s.k. előadó bíró

Köf.5.028/2024/3.

Dr. Balogh Zsolt s.k. bíró

Dobó Viola s.k. előadó bíró

Dr. Hajnal Péter s.k. bíró